

Definitief

Herdenkingen in de Oase, 2 november 2024

In het licht van Alle(r)zielen

Om hen niet te vergeten

THEMA: Liefde houdt niet op waar het leven eindigt

Voorgangers: Jeanneke de Bot en Mieke Mol

Presentatie: Paul Hafkemeijer

Piano: Frank Bockholts

Cantor: Huub Bukkems

Vóór aanvang van de viering horen wij: Hauser, Benedictus van Karl Jenkins, 8min18

Evt. Hauser, Adagio van Albinoni 6min57 vooraf aan Benedictus.

Paaskaars brandt; symbool van Gods licht voor de wereld

Ruimte voor stilte (=klankschaal)

Oasekaars wordt aangestoken vanuit de gedachte dat wij, mensen van de Oasegemeenschap, ons verbinden met Gods licht.

Openingslied: Heer onze Heer, hoe zijt gij aanwezig, GvL 456

Welkom en Inleiding

Welkom lieve mensen hier in de kerk en ook een hartelijk welkom aan de mensen thuis.

*Samen komen rondom lieve mensen die van ons zijn heen gegaan, lang of nog maar kort geleden. Aan tijd is het gevoel van missen niet verbonden.

Allerlei gevoelens rondom afscheid nemen en moeten missen, gaan misschien nu wel door ons heen.

*Met de herinneringen aan onze geliefden en in de stille hoop dat hun voorbeeld en de warme herinnering aan hen, ons leven klank en kleur mag **blijven** geven, gaan we hun namen noemen en een lichtje voor hen aansteken

Hun naam noemen in dankbaarheid en mogelijk ook in pijn om wat was of had kunnen zijn.

*Liefde, het heeft vele kleuren; het is van geloof, hoop en liefde het belangrijkste in een mensen-leven. Het houdt niet op waar het leven eindigt, horen we Paulus zeggen tegen de Korinthiërs, L(I)iefde zal nooit vergaan.

Dat **dat** ons op mag roepen om niet op te geven en dat wij ons blijvend verbonden mogen voelen met onze dierbaren.

Ook horen we in een novelle een gesprek tussen twee Russen. Ook zij zijn na een lang, diepgaand gesprek ervan overtuigd dat de liefde oneindig is, net als God, net als zijn liefde. ---Is de dood naast een einde dan misschien ook een nieuw begin?

Het hart hier op de altaartafel, dat staat voor LIEFDE, willen we verbinding met al de namen die we gaan noemen, daarom zullen we van daaruit ook de lichtjes gaan aansteken.

Mieke en ik wensen ons allen toe dat deze viering ons mag troosten en wij ons gesteund mogen weten door God en de mensen om ons heen.

Openingsgebed door Allen

Als wij bidden God, dan doen wij dat, omdat we beseffen dat er meer is dan voor onze ogen zichtbaar is. Dat jij er bent en dat jij groter bent dan ons hart.

Als wij bidden God, dan spreken we uit wat in ons leeft dit uur: ons verdriet, onze eenzaamheid, onze vragen, onze toekomst.

Als wij bidden God, dan luisteren wij naar het geheim dat in ons woont. Jouw adem, eens gekregen, jouw kracht die leven doet, de stilte van ons hart waarin jij tot ons spreekt en ons bemoedigt.

Als wij zo bidden God, dan groeit in ons het vermoeden, dat niet de dood het einde is. Dat hoop op leven nooit vergaat en dat jijzelf die hoop en onze toekomst bent, ook vandaag, de dood voorbij.

Aansteken van vredeskaars en vredewens

Laten we nu, figuurlijk met z'n allen, de vredeskaars aansteken met het Licht van de paaskaars; het Licht dat de duisternis zal overwinnen, óók nu in deze barre tijden.

.....

Laten we ons herinneren dat Jezus, overal waar Hij kwam, de woorden uitsprak:

“ Sjalom, vrede zij u”.

Hij wist zich verbonden
met de Bron van alle leven.

Vanuit die Bron mogen ook wij vrede ontvangen
en deze vrede met elkaar delen.

Vredeslied: Sjalom Chaverim

Gedachte

God is meer dan een persoon:
GOD IS LIEFDE! PURE LIEFDE!

We luister naar een kort gesprek tussen twee Russen uit een novelle van Wassily Oksenow

“Wolodja”, zei Wadim, “nu we zo door ons vaderland reizen en ons bewegen van het ene punt naar het andere, vraag ik me af: waar dienen wij eigenlijk voor in dit heeal?

Alles beweegt, beweegt en snort voorbij en wat blijft er over?

Ook jij en ik, Wolodja, wij gaan voorbij en wat blijft er van ons over?

Weet je, er is een dag geweest dat ik niet bestond EN er komt een dag dat ik niet meer bestaan zal.

Verdwijn ik dan volledig? Blijft er niets van me over?

Als ik aan dit soort vragen denk, dan huiver ik, dan word ik angstig vanwege jou en mij hier, die een hoofd hebben dat denken kan.

En dan was ik maar liever een vlinder, die niet hoeft te denken”.

Wolodja keek Wadim aan, zweeg lange tijd en zei toen:

“ ‘n Mens is meer dan ‘n bewegend ding:

‘n Mens kan liefde zijn en dan is hij een beetje God, want GOD IS LIEFDE.

Zou dat waar zijn, Wolodja”?

“Ja, ik vermoed dat het inderdaad zo is:

Wie de liefde niet kent zal verdwijnen, maar wie liefde kent op deze wereld, is nu al oneindig net als God.

En als zo iemand sterft, blijft hij dus leven en loopt hij blijvend met ons mee”.

“Zou het echt zo zijn, Wolodja”? “Ja Wadim, ik heb het blijde vermoeden dat het echt zo is”.

Pianoklanken (sheet met: God is liefde, eeuwigdurend)

We lezen 1 Korinthe 13

Al sprak ik de talen van alle mensen en die van de engelen – had ik de liefde niet, ik zou niet meer zijn dan een dreunende gong of een schallende cimbaal. Al had ik de gave om te profeteren en doorgrondde ik alle geheimen, al bezat ik alle kennis en had ik het geloof dat bergen kan verplaatsen – had ik de liefde niet, ik zou niets zijn. Al verkocht ik mijn bezittingen omdat ik voedsel aan de armen wilde geven, al gaf ik mijn lichaam prijs om te worden verbrand – had ik de liefde niet, het zou mij niet baten.

De liefde is geduldig en vol goedheid. De liefde kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. Ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan, ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid. Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze.

De liefde zal nooit vergaan. wat blijft is: geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.

Acclamatie: Daar waar liefde heerst en vrede, daar waar liefde heerst, daar is God met ons

Levend woord

“Liefde houdt niet op waar het leven eindigt”....troostvolle woorden voor ons die afscheid hebben moeten nemen van een geliefd mens of mensenkind.

*We hoorden het in de lezing “de liefde zal nooit vergaan” en de twee Russen hebben een blij vermoeden dat **wie de liefde kent op deze wereld** nu al oneindig is, net als God.*

Hier klinkt dat liefde voor eeuwig is.. aan de dood voorbij; dit mogen we geloven.....

....

Liefde heeft alles te maken met verbinding; we weten allemaal dat liefde vele vormen heeft en afwisselend van kleur kan zijn.

Als we de liefde niet hebben, horen we in Korinthe, zijn we niet meer dan een dreunende gong of een schallend cimbaal; we zouden NIETS zijn.

De liefde is juist geduldig en vol goedheid staat er, ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan.....

Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze.

Poeh, ik kreeg het hier wel wat benauwd van....

Ik weet niet of dat dit ten alle tijden een werkelijkheid is voor ons mensen.

Is dat niet heel veel gevraagd? Onze intentie neigt zeker hiernaar, maar of dit altijd zo mogelijk is? We blijven mensen, toch?

Ik denk dan b.v. aan een mantelzorger, die zo haar/ zijn best doet om er voor de partner te zijn, maar oh wat is het moeilijk om geduldig te blijven, om het op te brengen 24 uur per dag voor hem/haar klaar te staan.

Of voor een kind van een dementerende ouder die niet naast haar deur woont, het moeilijk is op te brengen om wéér naar het verpleeghuis te gaan, waar ze niet meer herkend wordt en haar ouder niet meer weet dat ze nog pas geleden is geweest.

En die buurvrouw die toch wel heel veel aandacht vraagt en niet gauw tevreden is.

En zo kennen we allemaal wel van deze voorbeelden.....

We ontkomen dan vaak niet aan een schuldgevoel; we hadden het toch beter moeten doen, zegt dan een stemmetje in ons.

Maar in de liefde lopen we ook tegen grenzen aan en wat is het dan belangrijk dat we liefdevol omgaan met ons eigen onvermogen van dat moment... en dat we tevens proberen ons hart geopend te houden voor die ander, om in verbinding te blijven met hem/haar.

Gods liefdevolle nabijheid, die ook vele vormen kent, is onmisbaar om te kunnen dragen wat soms onmogelijk lijkt.

God wil niets liever dan ons mensen nabij zijn op de weg die we te gaan hebben, hier op aarde en in het leven hierna.

*Liefde is blijvend, is voorbij de dood. Het houdt de verbinding levend voor altijd.

Wolodja zegt dat mooi, hij heeft *een blij vermoeden.....*”een mens kan liefde zijn en dan is hij een beetje God, want God is Liefde. Wie liefde kent op deze wereld, is nu al oneindig net als God”.

Hij heeft een blij vermoeden, dat als zo iemand sterft, hij dus blijft leven en loopt hij/ zij blijvend met ons mee.

*Een blij vermoeden....zijn dat geen mooie woorden voor -geloven-, een niet zeker weten en toch hoop, troost en kracht ervaren bij bepaalde woorden en beelden uit de bijbel of uit andere geschriften...

***Zo ook misschien bij de hoopgevende gedachte.....voor wie gelooft is de dood einde en nieuw begin.....*Net als bij Jezus, lopen einde en nieuw begin over in elkaar. Van ons vraagt het om geloofs-vertrouwen dat je na het loslaten van het ene, opnieuw thuis mag komen in het andere.

De dood als einde is het begin van liefde levend houden, alleen nu op een andere wijze. Het is leven met herinneringen / zijn of haar naam blijven noemen ook als het lijkt dat hij/zij vergeten wordt door de omgeving. En ook dankbaar terugkijken en soms ook zacht zijn voor de pijn die we voelen om wat had kunnen zijn, maar er niet was.

De dood als begin is het einde van dit aardse leven....erop vertrouwend dat we opgewacht worden door een liefdevolle Vader die ons, als het zover is, met open armen zal ontvangen. Opnieuw mogen we dan thuiskomen, maar dan bij God de Vader en hoe dat eruit ziet, dat weten we niet.

Het besef dat je iemand die je lief had nu met je mee mag dragen en blijvend mag koesteren...dat is een mooie opgave.

Ik wil afsluiten met woorden van Henri Nouwen

LIEFDE,

Echte liefde zegt:

“voor altijd”.

Liefde reikt altijd naar het eeuwige.

Liefde ontspringt in ons,

op een plek waar de dood geen toegang heeft.

Liefde laat zich niet vangen door de tijd.

Liefde reikt altijd naar de eeuwigheid.

Voor wie gelooft is de dood einde en nieuw begin.

Kort moment van stilte,

Daarna luisteren we naar Pie Jesu van Karl Jenkins, 4.40 min.

Sheet met daarop kastanjeboom in herfsttooi

Geloofsgebed

V. Wij geloven, bij alle kwetsbaarheid van ons mensen,
in licht en liefde, waartoe we geroepen zijn.

**A. Wij geloven in elkaar als weggenoten
die in goede en kwade dagen
verwachtingen en verdriet delen,
die elkaars houvast willen zijn op weg naar morgen.**

V. Wij geloven dat wij leven
van wat anderen ons hebben voorgeleefd.
We houden dankbaar in ere
allen die ons wegen naar toekomst baanden.

**A. Wij geloven in de verbondenheid van mensen
over grenzen van dagen en jaren heen
We geloven in gisteren, vandaag en morgen.**

V. Wij geloven dat wij Hem ter harte gaan,
dat Hij ons nooit aan de vergetelheid zal prijsgeven.
Wij geloven in zijn trouw die duurt tot in eeuwigheid.

**A. Zijn naam is –zo staat geschreven-
“Ik zal er zijn” en “God met ons”.
Hij heeft onze namen in zijn hand geschreven.**

V. Wij geloven dat Hij wil voltooien
wat Hij in mensen begonnen is,
nieuwe hemel en nieuwe aarde.
Gods woord wordt waarheid: “zie ik maak alles nieuw”.

Lied: Houd mij in leven, wees gij mijn redding, steeds weer zoeken mijn ogen naar u,
GvL psalm 25 III

*Vóór wij nu de namen gaan noemen en een lichtje gaan aansteken wil ik het volgende
gedicht van Kris Gelaude voorlezen. Haar woorden sluiten zo mooi aan bij de realiteit van
MISSEN*

Gedicht van Kris Gelaude

**Het licht, jouw beeld, de tijd, alles is veranderd.
Ik kan je voetstap niet meer horen
Of iets nog van je warmte voelen.
En even weg zijn, om daarna weer thuis te komen
zal je ook al niet meer doen.
Daaraan zou ik nu moeten wennen.
Maar wennen, vrees ik, doet het nooit.
Misschien moet ik voortaan met lege plekken leren leven.**

Of zal ik in de kamers van mijn ziel de ramen open houden.
En het licht steeds aan.
Want ergens in mij woon je, spreek je, lach je, zing je, wacht je.
Niets of niemand die je daar ooit weg zal kunnen halen.

Wij noemen hun namen

God, jij bent in leven en voorbij de dood.

Wees nu met ons, als wij de namen gaan noemen en een kaarsje gaan aansteken voor de mensen die belangrijk voor ons zijn geweest en die door ons nog steeds gemist worden.

Als laatste een kaarsje voor allen die naamloos gestorven zijn.

***na het ontsteken v.d. kaarsjes afsluiten met:**

God van alle mensen, zie en zegen al deze kaarsjes , die symbool staan voor **alle** mensen die wij zo missen.

Afsluitend gebed

Liefdevolle God,
vol herinnering zijn onze gedachten,
vol verdriet omdat hun leven ten einde ging,
vol dankbaarheid ook om wat zij ons gaven.

Laten deze namen- waarmee wij hen kenden- niet vergeten raken;
laat de naam- waarmee Gij hen riep- niet verloren gaan.
Het werk van hun handen- nu ons toevertrouwd-
laat het niet tevergeefs geweest zijn.
Liefdevolle God, verzamel hun namen
voorgoed in uw hand.

Lied: Blijf geborgen in je naam *eerst lezen en daarna zingen*

1. Blijf geborgen in je naam, wees als een mens gezegend,
om wat je hebt gezegd, en om wat is verzwegen. De rafels van je hart omdat je bent gesleten.
Om je wezen, zwak en sterk. Leven is een mensenwerk.

2. Blijf geborgen in je naam, wees als een mens gezegend,
om wat je hebt gedaan, om wat is nagelaten. Wat soms is misgegaan, de scherven die je
maakte. Onvermijdelijke pijn voor wie mensen moeten zijn.

3. Blijf geborgen in je naam, wees als een mens gezegend,
om je vasthoudendheid, om angsten in het donker. De pijnen in je lijf, en je geloof in morgen.
Wisselvallig is het tij voor wie mensen kunnen zijn.

4. Blijf geborgen in je naam, wees als een mens gezegend,
om wie je hebt getroost, gedragen in gedachten. Je liefde en je hoop, de keren dat je lachte.
Alle zegening en heil van wie mensen mogen zijn.

5. Blijf geborgen in je naam, wees als een mens gezegend,
om heel je reisverhaal met alle mensenfouten.
Om vriendschap en begrip, en ongeschokt vertrouwen.
Om het leren mettertijd van de naam "Ik zal er zijn".

Voorbeden

*Laten we stil worden en bidden tot God,
die begrijpt al wat wij zeggen
en ook wat we niet kunnen zeggen,
omdat er nog geen woorden voor zijn.*

Acclamatie: Spreid uw dragende vleugels onder ons uit, spreid uw warmende lichtglans over ons uit GvL 400a

Voor allen die moeten leven met een lege plaats aan hun zijde;
voor hen die treuren om het verlies van een kind, een kleinkind,
een vriend die wegviel uit hun kring,
om een gemis dat niet te noemen is.
Dat er voor hen een mens mag zijn
die zwijgen, troosten en meedragen kan.
Dat zij troost mogen ervaren van God,
die een God van levenden én van doden is.

Acclamatie: Spreid uw dragende vleugels onder ons uit, spreid uw warmende lichtglans over ons uit GvL 400a

Voor allen die treuren om dierbaren die nooit terugkwamen,
slachtoffers van zinloze oorlogen zoals nu in het Midden Oosten,
de Oekraïne en Rusland en nog zoveel landen meer,
voor de vele kinderen in vluchtelingenkampen, zonder ouders,
voor allen die, nog steeds, sterven door gebrek aan voedsel;
dat hun namen niet verdwijnen in het niets,
maar geschreven staan in de palm van Gods hand

Acclamatie: Spreid uw dragende vleugels onder ons uit, spreid uw warmende lichtglans over ons uit, GvL 400a

Voor ons , hier bijeen,
geef ons geloof in U onze God en Vader;
geef ons het geloof dat de dood het zal verliezen van het leven
dat het licht het zal winnen van de duisternis,
de dag van de nacht.
Dat wij de dood niet verdringen,
niet leven in angst.
Dat wij elkaar op vleugels van liefde mogen dragen.

En we steken een kaarsje aan voor alle troosters,
lieve mensen die, als het erop aankomt ,
kunnen luisteren en er zijn.

Acclamatie: Spreid uw dragende vleugels onder ons uit, spreid uw warmende lichtglans over ons uit, GvL 400a

Laten we nog een moment stil zijn voor dat wat nog in ons leeft en deze avond niet genoemd is.....

Afsluiten met:

Goede God, wij kunnen niet geloven
dat het mensenleven uitdooft bij de dood,
dat er niets van overblijft....
U bent een God van levenden,
U kent ons, U draagt ons en wij bestaan in U,
U wilt niet dat wij sterven, maar leven.
Verhoor ons bidden voor allen die wij hier herdenken;
Dat zij opgenomen mogen zijn in uw eeuwigheid.

Brood voor onderweg

God en Vader, uw woord geeft ons telkens weer levenskracht.

Brood geeft u ons om te delen.
Moge de levenskracht van uw woord en dit brood ons blijvend voeden
opdat wij omzien naar elkaar.

Wij delen het brood met elkaar

Onze Vader

Slotgebed

Goede God en Vader,
Wij waren hier samen om tot U te spreken,
om samen te zijn met elkaar
om te vertellen over wie wij missen,
hoezeer wij hen missen.
Wees een vriend voor ons
die met ons mee gaat
onder de mensen rondom ons.
Help ons om een schouder te vinden om op te leunen,
en om zelf een schouder te geven aan die het nodig heeft.
Wij vragen het omdat Jezus ooit ditzelfde heeft gedaan.

Zegenwens uit Iona

Lieve mensen laten we vandaag op weg gaan met de zegen van God, onze Vader

Dat God, die erbij is als de zon opgaat en ondergaat
en als je de zee oversteekt,
onderweg je de weg mag wijzen.

Dat God, die ons nabij is als wij zitten
en als wij staan,
ons met liefde mag omringen
en ons bij de hand mag nemen.

Dat God die onze wegen kent
en de plaatsen waar wij uitrusten
bij ons mag zijn in onze taak op aarde,
bij het goede dat wij uitdelen aan de mensen om ons heen.

Dat God met ons mee mag wandelen op de weg van ons leven
En ons mag zegenen in zijn Naam
Vader, Moeder, Zoon en heilige Geest.
Amen.

Dankwoordje

Steentjes van Marieke

Voor wij samen de troostende woorden gaan zingen van het lied: Die mij droeg op adelaarsvleugels, wil ik iedereen bedanken die aan deze viering heeft meegewerkt. En ook jullie hier in de kerk en thuis wil ik bedanken; wat voelt het warm en betrokken om samen te zijn om onze dierbaren een plekje te geven, temidden van ons allen. Dank jullie wel.

Hetty heeft er weer voor gezorgd dat wij nog even na kunnen praten bij het genot van een kop koffie.

Heel veel goeds voor de komende tijd wensen Mieke en ik jullie allen toe.

Laten we elkaar niet uit het oog verliezen.

Laten we gaan staan.

Slotlied: Die mij droeg op adelaarsvleugels